

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/172/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2623010375
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2623010375.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a členov senátu Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Andrey Kondilovej, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. E. XXXX/X, F. - G., t. č. vo väzbe v ÚVV Leopoldov, pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Senica proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 16.10.2023, č. k. 1T/46/2023 - 314, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.12.2023 v Trnave takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. E. XXXX/X, F. – G., t. č. vo väzbe v ÚVV Leopoldov,

odsudzuje:

podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 16 (šestnásť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Okresný súd Senica (ďalej len okresný súd) rozsudkom zo dňa 16.10.2023, č. k. 1T/46/2023 - 314 uznal obžalovaného A. B. vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 17.02.2023 v čase cca o 09.05 h na Obvodnom oddelení Šaštín - Stráže, na ulici Štúrova 1327 po tom, čo podal vysvetlenie v priestupkovom konaní vedenom pod č. ORPZ-SE-OPP4-2023/002189 vo veci podozrenia z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu a bol príslušníčkou Policajného zboru stržm. A. A. poučený o vykázaní z obydlija, kde býva spoločne s manželkou A. B. a ich maloletými deťmi, a bol vyzvaný, aby jej odovzdal kľúče od domu, uviedol „kľúče vám neodovzdám, ja nepôjdem z baráku, z baráku pôjde ona, prídem domov - zoberiem zbraň a zabijem ju“, pričom poškodenú A. B., voči ktorej predmetná vyhrážka zabitím smerovala, o jej prednesení dňa 17.02.2023 v čase o 09.37 h informovala telefonicky zástupkyňa riaditeľa Obvodného oddelenia PZ Šaštín - Stráže A. A. H. I., pričom táto vyhrážka zabitím u poškodenej A. B. vzbudila strach o jej život.

Okresný súd obžalovanému napadnutým rozsudkom uložil podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. A podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona okresný súd obžalovanému uložil i ochranné protialkoholické liečenie, ktoré podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona vykoná ústavnou formou.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní podal odvolanie obžalovaný a to proti všetkým jeho výrokom a prokurátor proti výroku o treste.

Prokurátor argumentoval nasledovne:

„Mám za to, že súd pri uložení trestu nesprávne skonštatoval neexistenciu príťažujúcich okolností a v nadväznosti na to uložil obžalovanému v rozpore so zákonom miernejší trest pod výmerou trestnej sadzby, ktorá v danom prípade mala byť použitá.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Trestného zákona prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Za príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona sa pritom nepovažuje len špeciálna recidíva, t. j. odsúdenie pre rovnaký trestný čin, pre aký je páchatel' aktuálne súdený, ale považuje sa za i všeobecná recidíva, t. j. odsúdenie pre akýkoľvek iný trestný čin.

Obžalovaný A. B. bol trestným rozkazom Okresného súdu Senica zo dňa 20.07.2020, sp. zn. OT/90/2020, ktorý nadobudol právoplatnosť toho istého dňa, odsúdený za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona. Tento trestný čin je pritom rovnako ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Trestného zákona, za ktorý je obžalovaný aktuálne súdený, úmyselným trestným činom, a tak ako i aktuálne prejednávanej trestnej činnosti ho obžalovaný A. B. spáchal pod vplyvom alkoholu.

V tejto súvislosti zároveň poukazujem aj na to, že podľa záverov znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, je u obžalovaného A. B. plne rozvinutá závislosť od alkoholu, pričom tento o svojej závislosti vie a pozná účinky alkoholu na jeho osobu. Napriek tomu, že sa obžalovaný už i v minulosti opakovane liečeniu podrobil, je k svojej závislosti nekritický a jeho snaha abstinovať je len formálna. Aktuálne posudzovanej trestnej činnosti sa obžalovaný opätovne dopustil pod vplyvom alkoholu, ktorý potencie jeho agresivitu, čo je zrejme i z toho, že vyhrážky zabitím na adresu poškodenej vyslovil dokonca i v prítomnosti policajtky a v čase, keď mal ešte uložený trest, konkrétne zákaz činnosti za ďalší úmyselný ohrozovací trestný čin - vedenie vozidla v stave vylučujúcom spôsobilosť na jeho riadenie.

S prihliadnutím k týmto skutočnostiam mám za to, že odsúdenie obž. A. B. vo veci Okresného súdu Senica sp. zn. OT/19/2020, aj napriek tomu, že sa netýka násilného trestného činu, svojím charakterom zvyšuje stupeň nebezpečnosti ďalšej trestnej činnosti obžalovaného, ktorej sa tento dopustil dňa 17.02.2023, pre spoločnosť.

Prvostupňový súd mal preto u obžalovaného toto odsúdenie vyhodnotiť ako príťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. m) Trestného zákona a v nadväznosti na to mal súd pri odsudzovaní obžalovaného za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona vychádzať z trestnej sadzby zvýšenej podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona, t. j. v rozsahu 16 mesiacov až 3 roky.

Vzhľadom k uvedenému preto navrhujem, aby Krajský súd v Trnave zrušil rozsudok Okresného súdu v Senici zo dňa 16.10.2023, sp. zn. 1T/46/2023 vo výroku o treste, a aby podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m) Trestného zákona a § 38 ods. 4 Trestného zákona obžalovanému A. B. uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. (Rozhodnutie o vine ako i výrok o ochrannom opatrení považujem za zákonné a opodstatnené).“

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu a uviedol, že nepovažuje za správne rozhodnutie súdu, pretože nebol spod obžaloby oslobodený. Zároveň uviedol, že pri nepriznaní príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona ide o zákonné právo sudcu moderovať rozhodnutie o výške uloženého trestu odlišne od kogentných ustanovení Trestného zákona. V konečnom dôsledku tak považoval odvolanie prokurátora za nedôvodné.

Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) predložený na rozhodnutie o odvolaní prokurátora a obžalovaného dňa 04.12.2023.

Po predložení veci krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora bol nariadený termín verejného zasadnutia na deň 19.12.2023, na ktorom bolo odvolaciemu súdu predložené oznámenie obžalovaného, že odvolanie berie späť. A tak predsedníčka senátu vyhlásila uznesenie, ktorým podľa § 312 ods. 4 Trestného poriadku zobrala na vedomie späťvzatie odvolania obžalovaným A. B., ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 16.10.2023 č. k. 1T/46/2023 - 314.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavila prokurátorka krajskej prokuratúry, obžalovaný a jeho obhajca. Pokiaľ ide o dokazovanie, krajský súd ho na verejnom zasadnutí nedopíňal, nakoľko žiadne návrhy v tomto smere neboli. Prokurátorka krajskej prokuratúry v konečnom návrhu poukázala a zotrvala na argumentoch z odvolania okresnej prokuratúry a navrhla, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a sám rozhodol v intenciách podaného odvolania. Obhajca obžalovaného v konečnom návrhu žiadal odvolanie okresnej prokuratúry zamietnuť ako nedôvodné, pričom poukázal na svoje vyjadrenie k odvolaniu prokurátora. Obžalovaný uviedol, že sa manželke nikdy nevyhrážal, policajtku si to vymyslela, je ženatý 33 rokov a nikdy by si to nedovolil.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané

v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokuratúr (odvolanie obžalovaný zobral späť) ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k týmto zisteniam a záverom.

Krajský súd vzhľadom na dôvody odvolania prokurátora smerujúce len čo do výroku o treste a spôsobe jeho výkonu obmedzil svoju prieskumnú povinnosť len na tento výrok.

K samotnému trestu je potrebné uviesť, že je právnym následkom trestného činu, a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Okresný súd uviedol, že pri rozhodovaní o uložení trestu a jeho výmery obžalovanému A. B. nezistil existenciu žiadnej poľahčujúcej, ani priťažujúcej okolnosti. Obžalovaný síce už bol v minulosti 2x súdne trestaný, v prípade prvého odsúdenia sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený, pri druhom odsúdení sa v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia osvedčil, avšak plynie mu ešte trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá. V prípade predchádzajúcich odsúdení sa nejednalo o násilnú trestnú činnosť, preto okresný súd vzhľadom na povahu predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť (predchádzajúce odsúdenie obžalovaného) neprihliadol ako na priťažujúcu okolnosť. Pri rovnováhe poľahčujúcich a priťažujúcich okolností potom okresný súd vychádzal zo zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere šesť mesiacov až tri roky a obžalovanému uložil trest odňatia slobody pri dolnej hranici tejto výmery - desať mesiacov.

Krajský súd sa s nepriznaním priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona nestotožnil a preto považoval výhrady prokurátora k takémuto postupu za správne.

Veľmi významnou príťažujúcou okolnosťou je recidíva páchatel'a. O recidívu ide vtedy, ak sa páchatel' dopustí trestného činu po tom, čo už nadobudol právoplatnosť odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pokiaľ sa na páchatel'a nehľadí, akoby nebol odsúdený. V podstate ide o určitú obdobu materiálneho korektívu v kontexte tejto príťažujúcej okolnosti. Pôjde najmä o prípady všeobecnej recidívy, keď spolu trestné činy z vecného hľadiska nesúvisia vôbec alebo len veľmi málo. Dôležitú úlohu zohráva taktiež čas, ktorý uplynul medzi odsúdeniami. Samé osebe nie je rozhodujúce, či bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný; to však neplatí pre prípady, keď sa po vykonaní trestu uplatňuje fikcia neodsúdenia.

Krajský súd uvádza, že niet rozumného dôvodu, aby súd na túto príťažujúcu okolnosť neprihliadol, keď ide o spáchanie úmyselného trestného činu obžalovaným (v oboch prípadoch) a to aj v krátkom časovom slede, keď navyše u obžalovaného je plne rozvinutá závislosť od alkoholu.

Krajský súd preto napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste (okresný súd porušil ustanovenie Trestného zákona), a keďže boli splnené podmienky uvedené v § 322 ods. 3 Trestného poriadku, rozhodol o výroku o treste a spôsobe jeho výkonu sám.

Krajský súd preto postupom podľa § 360 ods. 2 Trestného s prihliadnutím na § 37 písm. m) Trestného zákona a § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, t. j. na spodnej hranici upravenej trestnej sadzby (16 – 36 mesiacov). Krajský súd je presvedčený, že na obžalovaného je potrebné pôsobiť práve uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody v tejto výmere, ktorý považoval za zákonný a správny s prihliadnutím na mieru narušenia obžalovaného, s presvedčením, že takto uložený trest bude dostačujúci na jeho nápravu a prevýchovu, a zároveň bude plniť účel aj z hľadiska generálnej prevencie ako aj individuálnej prevencie tak, ako to predpokladá zákonné ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona.

Zároveň krajský súd rozhodol aj o spôsobe výkonu tohto trestu, kedy obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný v posledných 10-tich rokoch nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo preto rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výrokoch tohto rozsudku krajského súdu.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.